

Koroonast positiivselt

Margus Lomp – Eesti Arstiteadusüliõpilaste Selts

Kui eriolukord algas, tekkis iga arstitudengi näole korraks pisike naeratus – järgmise päeva arvestused jäid ära ning kõik võisid pea rahulikult padjale panna. See rõõm asendus kiiresti murega, mis nüüd edasi saab. Arstiõpe kaugõppena ei toimi, kuna suur osa sellest tugineb patsiendiga suhtlemisele ja oma kätega praktiseerimisele. Kontaktõppe katkemisega võeti meilt ära meie õppe ja teadmiste põhiline tugi.

Võitlus viirusega nõudis kõigilt uut laadi pingutusi – ka paljud arstitudengid läksid haiglatesse tööle, mis andis kahtlemata praktilist kogemust, kuid kindlasti ei suutnud asendada tavaõpet kõikidele arstitudengitele. Ent oli hetki, kus me ei muretsenud mitte õppe kvaliteedi, vaid pigem selle jätkumise võimalikkuse pärast üldse. Õppetöö kahtlemata kannatas, nii seminarid, praktikumid, arvestused kui ka eksamid. Kohati tundus, nagu õpiks me auskulteerima raamatut ja tegema ultraheli arvutile. Proovipatsientidena said läbi palpeeritud kõik perekonnaliikmed. Kuid halva meenutamise ajast, kui see oli vältimatu, on juba väsitama hakanud. Nüüd, mil oleme liikumas tibusammudega normaalsuse poole, tuleb endalt pärida, mida me kõigest sellest õppisime ja kaasa võtame.

Kui küsida, kas arstitudeng sooviks minna tagasi täpselt koroonaeelsesse olukorda, siis vastus oleks arvatavasti ei. Kõige negatiivse kõrval on meie õppesse tulnud ka positiivset. 2020. aasta kevade alguses olid põhiprobleemiks puudulikud õppematerjalid ja tehniline varustatus. Veebiseminarite tehniline tõrge katkise mikrofoni või virvendava kaamera läbi oli osa argipäevast. Me võitlesime vahel selle nimel, et näeksime loenguid enne, kui samal teemal arvestust tegema pidime. Usun, et samamoodi nägid vaeva ka õppejõud, otsides häid tehnilisi lahendusi ja võimalusi, kuidas paremini õpetada ja kontrollida meie teadmisi võimalikult ausal viisil. Nüüd on suurem osa nendest võitlustest võidetud või vähemalt jõudnud vaerahuni ning distantsõppe lahendused saanud oluliselt paremaks.

Kujutage ette olukorda, kus õppejõud räägib loengus kõige tähtsamatest faktidest, aga teda ei ole kuulda või on juttu konspekterimiseks liiga kiire. Ta kasutab mõisteid, mille tähenduse kohta pole halli aimugi. Digiajastul, kus pildi-, video- ja helifailid on tegelik normaalsus, pidime varem – nii koroonaeelses tavaliselt kui ka kriisi alguses digilahenduste puhul – leppima tõdemusega „Mis öeldud, see läinud“. Nüüd saame videoloengus murekohta tagasi kerida ja uuesti kuulata. Kiirem õppur paneb loengu kahekordsele kiirusele ja keskendunud konspekterija kolmveerandile. Kindlat teemat otsides võime kerida loengu õigesse kohta. Mõnele tundub see pisike võit, kuid pole tudengit, kes ei tunneks sellest leevendust.

Loengud pole ainsad õppevormid, mis on tänu eriolukorrale liikunud paremuse poole. Nüüd, mil kliiniline õpe naaseb haiglatesse ning seminarid ja praktikumid toimuvad kohapeal, on välja kujunenud uus praktika, mis toob naeratuse kõikidele maskiga kaetud nägudele. Nimelt ei pea enam haigestudes valima tõbisena koolis käimise ja üksinda järelevastamise vahel. Hübriidseminaridel on võimalik seminariruumis olijatega liituda videosilla kaudu. See annab haigestunule võimaluse seminaril osaleda ja samas võtta aega enda ravimiseks, mitte muretsemiseks, kuidas kõik tegemata töö tehtud saab.

Jutu mõte ei ole näidata, kui raske oli arstitudengitel sel aastal, ega paluda ülikoolil teatud muudatusi oma õppesse jätta. Oleme nüüdseks enam kui aasta uue olukorraga loovalt ja võitluslikult kohanenud, kuid kui me naaseme pärast pandeemia lõppu tavarutiini ja elu juurde täpselt nii, nagu see veel 2019. aasta sügisel oli, oleme millestki olulisest ilma jäänud. Me peame oskama tulevikku kaasa võtta ka selles võitluses leitud positiivse poole ja kogemuse. Oleme võitnud pandeemia ühiskonnana siis, kui tulevikus ei viidata koroonapandeemiale ainult kui traagilisele ajaperioodile, vaid ajale, mis rajas ka teed muutustele ja uutele lahendustele.

Margus Lomp